

Varför ska det alltid vara så mörkt på scenen?

Bayerische Staatsoper, München, 18 november 2018

Giuseppe Verdi: *Les vêpres siciliennes*

Oper Frankfurt, Frankfurt am Main, 14 december 2018

Vincenzo Bellini: *I Puritani*

Det är häpnadsväckande, men över hälften av alla operauppsättningar jag har sett per säsong har haft en mörk karaktär. Oavsett vem kompositören är, vad operan handlar om och hur musiken klingar – det måste vara mörkt. Visst, konsten ska på sätt och vis spegla verkligheten vi lever i idag, och som med tanke på krig, flyktingkris och politisk spänning knappast kan speglas ljusst och färgglatt. Men måste det vara så till varje pris? Och måste man göra det med snart sagt varje verk? Jag kan förstå att man vill göra något nytt och unikt med *Tosca* eller *La Traviata*, men operor som av den ena eller andra anledningen sällan spelas kan exempelvis vara bra att framföra lite mer traditionellt så att publiken får lära känna dem först. Ett annat problem är att regissörer missar många detaljer i operorna genom att envist välja att utforma uppsättningarna på det sättet de gör

idag.

Giuseppe Verdis *Les vêpres siciliennes* (*Sicilianska aftonsången*) spelas alldeles för sällan jämfört med hans övriga operor. Det är underligt med tanke på den storslagna och uppfinningsrika musik som Verdi lagt in i partituret, men kanske förståeligt då operans fyra huvudroller är extremt svåra att besätta då tessiturorna ligger så högt?

Ändå lyckades Bayerische Staatsoper i München hitta fyra sångare som behärskar rollerna, men tyvärr helt fel regissör för att kunna göra något intressant med operan. **Antú Romero Nunes** uppsättning av *Sicilianska aftonsången* lyckas verkligen inte väcka något intresse för denna sällsynta opera. Scenen är, bortsett från en enorm svart soppåse som det viftas med ibland, nästan helt tom. Allt fokus ligger på personregin, som i sig inte är dålig, men hela uppsättningen saknar liv. Det är alldeles för torrt, segt och händelsefattigt. Den långa baletten ersätts med en tio minuter modern dansscen med technomusik, som därtill spelades i högtalarna och ackompanjerades av en repeterande "loop" från förstaviolinerna.

När det gäller orkestern i övrigt så känns den betydligt mer reducerad än vanligt på Münchenoperan. Klangen är alldeles för tunn och torftig. Dirigenten **Paolo Carignani** lyckas få till en del snygga passager, men tyvärr är det inte mycket till dramatik och gör knappast Verdis partitur rättvisa.

Rachel Willis-Sørensen (Hélène) och Erwin Schrott (Procida) i *Les vêpres siciliennes* © Wilfried Hösl

De sångliga insatserna förblir höjdpunkten i denna uppsättning. I Henris höga tenorroll gör **Bryan Hymel** en övertygande insats. Hans tenor kan upplevas något för trång, men ändå med tillräckligt mycket kraft och han har inga som helst problem med höjden. Lika övertygande är **Dimitri Platanias** som Guy de Montfort som sjunger och agerar med kraft och dominans. Han lyckas även hitta en fin balans mellan att vara en hård härskare och en varm pappa. Som Hélène bjuder **Rachel Willis-Sørensen** på suverän och mångfacetterad sångkonst. Hennes sopran har en vacker mörk klang med en glansfull höjd och rösten är mycket flexibel och elastisk. **Erwin Schrott** sjunger Procida med pondus och elegans och besitter en scennärvaro som tar publiken med storm.

Några veckor senare satte Oper Frankfurt upp **Vincenzo Bellinis** *I Puritani* (*Puritanerna*), en opera som också spelas väldigt sällan på grund av de svårsjungna rollerna, och återigen handlar det om deras höga tessiturer.

Här har regissören **Vincent Boussard**, som för övrigt gjorde en förfärlig *Carmen*-uppsättning på Kungliga Operan hösten 2012, flyttat handlingen till 1800-talet där den helt tappas bort i den alldeles för statiska och monotona regin. **Johannes Leiacker** har utformat scenografin som ett gammalt förfallet slott med en flygel på golvet. Den mest irriterande detaljen är en genomskinlig skärm längst

fram på scenen som spelar upp diverse meningslösa filmsekvenser. Skärmen finns kvar ända till tredje akten och dödar effektivt all kontakt mellan scen och publik. Liksom *Sicilianska aftonsången* i München saknar även denna uppsättning liv, men här känns det betydligt värre då *Puritanerna* har en ljusare och mer ljuvlig karaktär än Verdis opera.

Men som tur är finns det ändå en hel del positivt vad gäller det rent musikaliska att ta med sig från den här uppsättningen. Kören och orkestern gör fina insatser under **Tito Ceccherinis** ledning. Han lyckas också kombinera kammarmusikalisk förtätning med ett mer energiskt och dynamiskt orkesterspel.

John Osborn (Arturo) och Brenda Rae (Elvira) i *I Puritani* © Barbara Aumüller

På sångarsidan får man faktiskt uppleva något som påminner om belcantons guldålder, där sopranen **Brenda Rae** och tenoren **John Osborn** i rollerna som Elvira och Arturo inte hamnar så långt efter drömduon Joan Sutherland/Luciano Pavarotti eller Beverly Sills/Nicolai Gedda. Båda sångarna bjuder på skönsång som inte bara är tekniskt briljant, utan även höggradigt passionerad, både i ariorna och duetterna. Allt är verkligen njutbart. Kanske att kvällens höjdpunkt ändå får vara Osborns sensationella höga F i Arturos slutaria, något som faktiskt få sångare sedan operan uruppfördes i Paris 1835 har klarat av. Övriga sångare

som **Iurii Samoilov** (Riccardo), **Thomas Faulkner** (Gualtiero Valton) och **Kihwan Sim** (Giorgio) gör också utmärkta insatser.

Det är tur att det finns sångare som kan höja nivån sådana kvällar trots medelmåttiga uppsättningar. Utan dem skulle regissörerna ha dödat operakonsten för länge sedan.

Yehya Alazem

Giuseppe Verdi: Les vêpres siciliennes

Bayerische Staatsoper, München, 18 november 2018

Regi: **Antú Romero Nunes**

Scenografi: **Matthias Koch**

Dirigent: **Paolo Carignani**

Bayerisches Staatsorchester & Chor der Bayerischen Staatsoper

Hélène: **Rachel Willis-Sørensen**

Procida: **Erwin Schrott**

Henri: **Bryan Hymel**

Guy de Montfort: **Dimitri Platanias**

Vincenzo Bellini: I Puritani

Oper Frankfurt, Frankfurt am Main, 14 december 2018

Regi: **Vincent Boussard**

Scenografi: **Johannes Leiacker**

Dirigent: **Tito Ceccherini**

Frankfurter Opern- & Museumsorchester & Chor der Oper Frankfurt

Elvira: **Brenda Rae**

Lord Arturo Talbo: **John Osborn**

Sir Riccardo Forth: **Iurii Samoilov**

Lord Gualtiero Valton: **Thomas Faulkner**

Sir Giorgio: **Kihwan Sim**